

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Avrea Gemma Christianorvm

Ruben, Leonhard

Paderbornae, 1604

Capvt I. De Iohanne baptista præcursore Christi & eius prædicatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68313)

LIBER QVARTVS.
DE
MANIFESTA
TIONE CHRISTI AB
ANNO AETATIS XXX,
AD SVAM SANCTISSI
MAM PASSIONEM.

CAPVT PRIMVM.

DE S. IOHANNE BAPTISTA PRÆ
cursore Christi, & eius prædicatione.

FIGVRA. Ante currum Iosephi mandato
Pharaonis prece clamare iubetur, vt omnes
flectant ante Iosephum genua & sciant eum esse
præpositum & saluatorem mundi. Genes. 41.
40. 41. 42. 43. 44. 45.

PROPHETIAE. Psalm. 28. 3. 4. 5. 6. 7.
8. 9. *Vox Domini super aquas, Deus maiestatis
tonuit: Dominus super aquas multas. Vox Domini
in virtute: Vox Domini in magnificentia. Vox
Domini confringentis cedros: & confringet Domini
cedros.*

cedros Libani : & comminuet eas tanquam vitulum Libani : & dilectus quemadmodum filius unicornum. Vox Domini intercidentis flammam ignis : vox Domini concutientis desertum : & commouebit Dominus desertum Cades. Vox Domini preparantis cervos : & reuelabit condensa : & in templo eius omnes dicent gloriam. *Isai. 35. 1. 2. 3. 4. 5. 6.* Latabitur deserta & inuia, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium. Germinans germinabit, & exultabit letabunda & laudans : gloria Libani data est ei : decor Carmeli & Saron ipsi videbunt gloriam Domini, & decorem Dei nostri. Confortate manus dissolutas, & genua debilia roborate. Dicite pusillanimis ; confortamini, & nolite timere : ecce Deus vester ultionē adducet retributionis, Deus ipse veniet & saluabit vos, tunc aperientur oculi caecorum, & aures surdorum patebunt. Tunc saliet ficus ceruus claudus, & aperta erit lingua mutorum : quia scissa sunt in deserto aqua, & torrentes in solitudine. *Ibid. cap. 40. 3. 4. 5.* Vox clamantis in deserto : parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri. Omnis vallis exaltabitur, & omnis mons & collis humiliabitur, & erunt praua in directa, & aspera in vias planas : & reuelabitur gloria Domini, & videbit omnis caro pariter quod os Domini locutus est. *Cap. 41. 18. 19. 20.* Aperiam in supinis collibus flumina, & in medio camporum fontes : ponam desertum in stagna aquarum, & terram inuiam in riuos aquarum. Dabo in solitudinem cedrum, & spinam, & myrtum, & lignum oliua : ponam in deserto abie-

rem, ulmum, & buxum simul: ut videant, & sciant,
 & recogitent, & intelligant pariter quia manus Do-
 mini fecit hoc, & sanctus Israel creauit illud. Capit.
 49. 1. 2. Audite insule, & attendite populi de longe:
 Dominus ab utero vocauit me, de ventre matris
 meae recordatus est nominis mei. Et posuit os meum
 quasi gladium acutum: in umbra manus suae protexit
 me, & posuit me sicut sagittam electam in pharetra
 sua abscondit me. Malach. 3. 1. Ecce ego mitto an-
 gelum meum, & preparabit viam ante faciem
 meam: & statim veniet ad templum suum domina-
 tor, quem vos queritis, & angelus testamenti quem
 vos vultis. Ibidem capit. 4. 5. 6. Ecce ego mi-
 tam vobis Eliam prophetam, antequam veniat dies
 Domini magnus, & horribilis. Et conuertet cor pa-
 trum ad filios, & cor filiorum ad patres eorum; ne-
 forte veniam, & percutiam terram anathemate.

VERITAS. Matth. 3. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
 8. 9. 10. 11. 12. In diebus autem illis venit Io-
 hannes Baptista predicans in deserto Iudaeae, & di-
 cens; poenitentiam agite: appropinquauit enim re-
 gnum caelorum. Hic est enim qui dictus est per Iesaiam
 prophetam, dicentem: vox clamantis in deserto, praeparate
 viam Domini, rectas facite semitas eius. Ipse
 autem Ioannes habebat vestimentum de pilis camel-
 lorum, & zonam pelliceam circa lumbos suos: esca-
 mae autem eius erat locusta, & mel siluestre. Tunc exiit
 ad eum Ierosolyma, & omnis Iudaea, & omnis regio
 circa Iordanem, & baptizabantur ab eo in Iordane
 confitentes peccata sua. Videns autem multos phari-
 saeorum

rifaorum & Saducaorum venientes ad baptismum
 suum, dixit eis: progenies viperarum, quis demon-
 stravit vobis fugere a ventura ira? facite ergo fru-
 ctum dignum pœnitentia. Et ne velitis dicere inira
 vos, patrem habemus Abraham: dico enim vobis,
 quoniam potens est Deus de lapidibus istis suscitare
 filios Abrahæ. Iam enim securis ad radicem arbor-
 ris posita est. Omnis ergo arbor, quæ non facit fru-
 ctum bonum, excidetur & ignem mittetur. Ego
 quidem baptizo vos in aqua in pœnitentiam: quæ
 autem post me venturus est, fortior me est, cuius non
 sum dignus calceamenta portare; ipse vos baptizabo
 in Spiritu sancto, & igni. Cuius ventilabrum
 in manu sua, & permundabit aream suam: & con-
 gregabit triticum suum in horreum, paleas autem
 comburet igni inextinguibili. Ibidem capit. 11. 2.
 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18.
 19. Ioannes autem cum audisset in vinculis opera
 Christi, mittens duos de discipulis suis, ait illi: tu es
 qui venturus es, an alium expectamus? & respon-
 dens Iesus, ait illis. Euntes, renunciate Ioanni quæ
 audistis, & vidistis: cæci vident, claudi ambulant,
 leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt,
 pauperes euangelizantur, & beatus est qui non fue-
 rit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus cœ-
 pit Iesus dicere ad turbas de Ioanne: quid existis in
 desertum videre? arundinem vento agitatam? sed
 quid existis videre? hominem mollibus vestitum? ec-
 ce qui mollibus vestiuntur in domibus regum sunt.
 Sed quid existis videre? prophetam? etiam dico vo-
 bis, &

o

bis, &

bis, & plus quam Prophetam. Hic est enim de quo
 scriptum est: ecce ego mitto angelum meum ante
 faciem tuam, qui preparabit viam tuam ante te.
 Amen dico vobis, non surrexit inter natos mulie-
 rum maior Ioanne Baptista: qui autem minor est in
 regno calorum, maior est illo. A diebus autem Ioa-
 nis Baptista vsq; nunc regnum calorum vim patitur,
 & violenti rapiunt illud. Omnes enim propheta &
 lex vsq; ad Ioannem prophetauerunt: & si vultis re-
 cipere, ipse est Elias qui v^oturus est. Qui habet aures
 audiendi, audiat. Cui autem similem astimabo gene-
 rationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro
 qui clamantes coequalibus dicunt: cacinimus vobis
 & non saltastis: lamentauimus & non planxistis. Res-
 picit enim Ioannes neq; manducans, neq; bibens, & di-
 cunt: demonium habet. Venit filius hominis mandu-
 cans, & bibens, & dicunt: ecce homo vorax, & potator
 vini, publicanorum, & peccatorum amicum. Et iusti-
 ficata est sapientia a filiis suis. Capit. 14. 1. 2. In illo
 tempore audiuit Herodes tetrarcha famam Iesu: &
 ait pueris suis: hic est Ioannes Baptista, ipse surrexit
 a mortuis, & ideo virtutes operantur in eo. Marc.
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. Initium euangelij Iesu Chri-
 sti filij Dei, sicut scriptum est in Isaia propheta
 ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam,
 preparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in
 deserto, parate viam Domini, rectas facite semitas eius.
 Fuit Ioannes in deserto baptizans, & predicans ba-
 ptismum poenitentiae in remissionem peccatorum.
 egrediebatur ad eum omnis Iudaea regio, & Ierosolima

mita uniuersi, & baptizabatur ab illo in Iordanis flumine, confitentes peccata sua. Et erat Ioannes uestitus pilis cameli, & zona pellicea circa lumbos eius, & locustas, & mel siluestre edebat. Et predicabat, dicens: uenit fortior post me, cuius non sum dignus procumbens soluere corrigiam calceamentorum eius. Ego baptizauis uos aqua, ille uero baptizabit uos Spiritu sancto. Luc. 1. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. Ait autem ad illum angelus: ne timeas Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua, & uxor tua Elizabeth pariet tibi filium, & uocabis nomen eius Iohannem, & erit gaudium tibi, & exultatio, & multi in natiuitate eius gaudebunt: erit enim magnus coram Domino, & uinum, & siceram non bibet, & Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue: & multos filiorum Israel conuertet ad Dominum Deum ipsorum, & ipse precedet ante illum in spiritu, & uirtute Eliae, ut conuertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam iustorum, parare Domino plebem perfectam. Et dixit Zacharias ad angelum: unde hoc sciam? ego enim sum senex, & uxor mea processit in diebus suis. Et respondens angelus, dixit ei: ego sum Gabriel, qui asto ante Deum, & missus sum loqui ad te, & hac tibi euangelizare. Et ecce eris tacens, & non poteris loqui usque in diem, quo hac fiant, pro eo quod non credidisti uerbis meis, qua implebuntur in tempore suo. Veri. 36. 37. 38. 39. Et ecce Elizabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua, & hic mensis sextus est illi, quo uocatur sterilis: quia non erit impossibile apud

Deum omne verbum. Dixit autem Maria: et
 ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.
 Et discessit ab illa angelus. Vers 57. 58. 59. 60. 61.
 62. 63. 64. 65. 66. 67. Elizabeth autem impletum
 est tempus pariendi, & peperit filium. Et audie-
 runt vicini & cognati eius, quia magnificauit Do-
 minus misericordiam suam cum illa, & congratula-
 bantur ei. Et factum est in die octauo, venerunt cir-
 cumcidere puerum, & vocabant eum nomine patris
 sui Zachariam. Et respondens mater eius, dixit:
 nequaquam; sed vocabitur Ioannes. Et dixerunt
 ad illam: quia nemo est in cognatione tua, qui voca-
 tur hoc nomine. Innuebant autem patri eius, quia
 vellet vocari eum. Et postulans pugillarem scripsit,
 dicens: Ioannes est nomen eius. Et mirati sunt cir-
 uersi. Apertum est autem illico os eius, & lingua
 eius, & loquebatur benedicens Deum. Et factus
 est timor super omnes vicinos eorum: & super omnia
 montana Iudaeae diuulgabantur omnia verba haec: &
 posuerunt omnes qui audierant in corde suo, dice-
 res; quis putas puer iste erit? etenim manus Domini
 erat cum illo. Et Zacharias pater eius repleuitur
 Spiritu sancto, & prophetauit, dicens. Vers. 76.
 78. 79. 80. Et tu puer propheta Altissimi
 caberis. Praeibis enim ante faciem Domini par-
 uias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius
 remissionem peccatorum eorum. Per viscera mis-
 cordiae Dei nostri, in quibus visitauit nos Oriens et-
 nis. Illuminare his qui in tenebris & in umbra
 vis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam

Puer autem crescebat, & confortabatur Spiritu :
 & erat in desertis usq; in diem ostensionis sua ad I-
 fraël. Ibidem capit. 3. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
 11. 12. 13. 14. Anno autem quintodecimo imperij Ti-
 berij Casaris, procurate Pontio Pilato Iudæam, tetrar-
 cha autem Galilee Herode, Philippo autem fratre eius
 tetrarcha Ituræ, & Trachonitidis regionis, & Lysa-
 nia Abilina tetrarcha, sub principibus sacerdotum
 Anna, & Caipha : factum est verbum Domini
 super Ioannem, Zachariæ filium, in deserto. Et
 venit in omnem regionem Iordanis, prædicans ba-
 ptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum, si-
 cut scriptum est in libro sermonum Isaie propheta :
 Vox clamantis in deserto : parate viam Domini : re-
 ctas facite semitas eius : omnis vallis implebitur : &
 omnis mons, & collis humiliabitur : & erunt prava
 in directa : & aspera in vias planas : & videbit om-
 nis caro salutare Dei. Dicebat ergo ad turbas que
 exhibant ut baptizarentur ab ipso : genimina vipera-
 rum quis ostendit vobis fugere à ventura ira ? facio
 te ergo fructus dignos pœnitentiæ, & ne cœperitis di-
 cere : patrem habemus Abraham. Dico enim
 vobis quia potens est Deus de lapidibus istis sus-
 citare filios Abrahæ. Iam enim securis ad radice-
 m arborum posita est. Omnis ergo arbor non fa-
 ciens fructum bonum, excidetur & in ignem mitte-
 tur. Et interrogabant eum turba, dicentes ; quid
 ergo faciemus ? respondens autem dicebat illis : qui
 habet duas tunicas, det non habenti : & qui habet
 escas, similiter faciat. Venerunt autem & publicani

ut baptizarentur, & dixerunt ad illū: magister, quid
 faciemus? at ille dixit ad eos, nihil amplius, quam
 quod constitutum est vobis, faciatis. Interrogabant
 autem eum & milites, dicentes: quid faciemus & nos?
 & ait illis, neminem concuriatis, neq; calumniam fa-
 ciatis: & contenti estote stipendijs vestris. Vers. 16.
 17. Existimante autem populo, & cogitantibus omni-
 bus in cordibus suis de Iohanne, ne forte ipse esset Chri-
 stus, respondit Ioannes, dicens omnibus: ego quidem
 qua baptizo vos: veniet autem fortior me, cuius non
 sum dignus soluere corrigiam calceamentorum eius,
 ipse vos baptizabit in Spiritu sancto, & igni: cuius
 vilabrum in manu eius, & purgabit aream suam, &
 congregabit triticum in horreum suum, paleas autem
 comburet igni inexinguibili. Ioan. 1. 6. 7. 8. Fuit
 mo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes, hic venit
 testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, &
 omnes crederent per illum: non erat ille lux, sed
 testimonium perhiberet de lumine. Vers. 19. 20.
 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. Et hoc est
 testimonium Ioannis, quando miserunt Iudaei de
 Ierosolymis sacerdotes & leuitas ad eum, ut interro-
 garent eum: tu quis es? & confessus est, & narra-
 uerunt ei: & confessus est, quia non sum ego Christus.
 Et interrogauerunt eum: quid ergo? Elias es tu?
 & dixit, non sum. Propheta es tu? & respon-
 dit, non. Dixerunt ergo ei: quis es ut responsurus sis
 his, qui miserunt nos? quid dicis de te ipso, ut
 vox clamantis in deserto, dirigite viam Domini
 sicut dixit Isaias Propheta. Et qui missi fuerunt

erant ex pharisaeis. Et interrogauerunt eum, & dixerunt ei: quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque propheta? respondit eis Ioannes, dicens: ego baptizo in aqua; medius autem vestrum stetit, quem vos nescitis. Ipse est, qui post me venturus est, qui ante me factus est: cuius ego sum dignus ut soluam eius corrigiam calceamenti. Haec in Bethania facta sunt trans Iordanem, ubi erat Ioannes baptizans. Idem Ioannes tandem capite truncatur. Matth. 14. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. Herodes enim tenuit Ioannem, & alligauit eum: & posuit in carcerem propter Herodiam uxorem fratris sui. Dicebat enim illi Ioannes: non licet tibi habere eam. Et volens illum occidere, timuit populum: quia sicut prophetam eum habebant. Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodiadis in medio, & placuit Herodi. Unde cum iuramento pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo. At illa praemonita à matre sua, da mihi, inquit, hic in disco caput Ioannis Baptistae. Et contristatus est rex: propter iuramentum autem, & eos, qui pariter discumbebant, iussit dari. Misitque & decollauit Ioannem in carcere. Et allatum est caput eius in disco, & datum est puella, & attulit matri suae. Et accedentes discipuli eius, tulerunt corpus eius, & sepelierunt illud, & uenientes nunciauerunt Iesu. Marc. 6. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. Ipse enim Herodes misit, ac tenuit Ioannem, & uinxit eum in carcere propter Herodiam uxorem Philippi fratris

fratris sui, quia duxerat eam. Dicebat enim Ioanne Herodi: non licet tibi habere uxore fratris tui. Herodias autem insidiabatur illi: & volebat occidere eum, nec poterat. Herodes enim metuebat Iohannem, sciens eum virum iustum & sanctum: & custodiebat eum, & audito eo multa faciebat, & libenter eum audiebat. Et cum dies oportunus accidisset, Herodes natalis sui cenam fecit principibus, & tribunis, & primis Galilae. Cumq; introisset filia ipsius Herodias, & saltasset, & placuisset Herodi, simulq; recumbentibus, rex ait puella: pete à me quod vis, & dabo tibi, & iurauit illi: quia quicquid petieris dabo tibi, licet dimidium regni mei. Qua cum egressa esset, dixit matri suae: quid petam? at illa dixit: caput Iohannis Baptistae. Cumq; introisset statim cum festinatione ad regem, petiuit, dicens: volo ut proxima des mihi in disco caput Iohannis Baptistae. Et contristatus est rex propter iusiurandum, & propter festinantibus noluit eam contristare: sed missis in disco speculatore praecepit afferri caput eius in disco. Et decollauit eum in carcere, & attulit caput eius in disco: & dedit illud puella, & puella dedit matri suae.

CAPVT II.

Christus Dominus à D. Ioanne baptizatur.

FIGVRA. Vera arca Dei praecedit filios Israel transeuntes Iordanem, & flumina vidit, ne populus consequens submergatur. Io. 3. 3. 4. Et clamare coeperunt. Quando viderunt ianua foederis Domini Dei vestri, & sacerdotes stirpis Le.